

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine

Parlament Federacije
Bosne i Hercegovine

Narodna skupština
Republike Srpske

Skupština Brčko distrikta
Bosne i Hercegovine

2

Bilten o europskim integracijama parlamenata u Bosni i Hercegovini

prosinac 2017. - veljača 2018.

BiH dostavila odgovore na Upitnik Europske komisije

Obraćanje Junckera na zajedničkoj sjednici obaju domova PSBiH

Usvojena Strategija Europske unije za Zapadni Balkan

Održan 10. sastanak Parlamentarnog foruma za europske integracije BiH

Zajednička publikacija parlamenta u Bosni i Hercegovini o europskim integracijama

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine
Trg BiH 1
71 000 Sarajevo
www.parlament.ba

Narodna skupština
Republike Srpske
Vuka Karadžića 2
78 000 Banja Luka
www.narodnaskupstinars.net

Parlament Federacije
Bosne i Hercegovine
Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo
www.parlamentfbih.gov.ba

Skupština Brčko distrikta
Bosne i Hercegovine
Mladena Maglova 2
76 100 Brčko
www.skupstinabd.ba

Uređivački odbor:

Nevenka Savić
Parlamentarna skupština BiH
e-mail: nevenka.savic@parlament.ba

Lejla Tafro-Sefić
Parlamentarna skupština BiH
e-mail: lejla.tafro@parlament.ba

Elvira Habota
Parlament Federacije BiH
e-mail: elvira.habota@parlamentfbih.gov.ba

Tatjana Lazić
Parlament Federacije BiH
e-mail: tana_lazic@yahoo.com

Andrijana Marjanović
Narodna skupština Republike Srpske
e-mail: andrijana.marjanovic@narodnaskupstinars.net

Miroslav Filipović
Narodna skupština Republike Srpske
e-mail: miroslav.filipovic@narodnaskupstinars.net

Cvijeta Kovačević
Skupština Brčko distrikta BiH
e-mail: cvijetak@skupstinabd.ba

Lektorica:

Andrea Antić Dugeč

Design/DTP:

Željka Omeragić

Broj: 2

Godina izdanja: 2018.

Poštovana/i,

nakon što je polovicom prosinca prošle godine tiskan prvi, pred vama je i drugi broj zajedničkog Biltena o europskim integracijama parlamenta u Bosni i Hercegovini koji donosi pregled najbitnijih događaja i aktivnosti bh. parlamenta u procesu europskih integracija u posljednja tri mjeseca. Ovo razdoblje (prosinac 2017. godine - veljača 2018. godine) obilježilo je više događaja značajnih za napredak BiH na putu europskih integracija među kojima je najbitniji konačno uručivanje odgovora na Upitnik Europskoj komisiji. Vjerujemo da će i ovo izdanje Biltena Parlamentarne skupštine BiH, Parlamenta Federacije BiH, Narodne skupštine Republike Srpske i Skupštine Brčko distrikta BiH omogućiti da na jednom mjestu dobijete pregled svih bitnih događaja vezanih za europske integracije i da će doprinijeti sveobuhvatnjem informiranju o ovom procesu.

Uređivački odbor

SADRŽAJ:

U obraćanju na zajedničkoj sjednici obaju domova Parlamentarne skupštine BiH predsjednik Europske komisije pozdravio uručenje odgovora na Upitnik	4
Na ceremoniji u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine Junckeru uručeni odgovori na Upitnik Europske komisije	5
U Banjoj Luci održana ministarska konferencija "Zapadni Balkan i članstvo u EU"	6
Usvojena Strategija Europske unije za Zapadni Balkan	7
Europska perspektiva Zapadnog Balkana jedan od ključnih prioriteta bugarskog predsjedanja EU	8
Sudionici 13. konferencije COSAP-a pozdravili prioritete bugarskog predsjedanja Vijećem EU	9
Mehanizam koordinacije u procesu europskih integracija	10
Svečanom ceremonijom završen Twinning light projekt "Potpora administrativnim strukturama za poslove integracija u EU parlamenta u Bosni i Hercegovini"	11
Održan 10. sastanak Parlamentarnog foruma za europske integracije BiH	12
Šesta godišnja konferencija tajnika radnih tijela parlamenta i skupština u Bosni i Hercegovini	12
Aktivnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine	13
Aktivnosti Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine	14
Aktivnosti Narodne skupštine Republike Srpske	15
Aktivnosti Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	16
Najava događaja u svezi s EU u idućem tromjesečju	17
Leksikon termina EU	18

U obraćanju na zajedničkoj sjednici obaju domova Parlamentarne skupštine BiH predsjednik Europske komisije pozdravio uručenje odgovora na Upitnik

Na 2. zajedničkoj sjednici obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 28. veljače 2018. godine zastupnicima i izaslanicima PSBiH obratio se predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker. U Delegaciji Europske unije izuzev Junckera bio je europski povjerenik za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn. Usprkos najavama, dolazak Federice Mogherini, dopredsjednice Europske komisije i visoke predstavnice Europske unije za vanjsku politiku i sigurnost, nije bio moguć zbog vremenskih neprilika.

Sjednici obaju domova, kao gosti, nazočili su i članovi Predsjedništva BiH, članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici zakonodavnih, izvršnih i sudskeh institucija sa svih razina vlasti u BiH, predstavnici međunarodnih organizacija i institucija, predstavnici diplomatskog kora u BiH te predstavnici civilnog društva i medija.

U svom izlaganju predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker pozdravio je činjenicu da su mu uručeni odgovori na Upitnik Europske komisije. Istakao je da Europska unija podržava izbor Bosne i Hercegovine da se pridruži EU, kao prirodnji put zemlje koja je dio Europe, europske povijesti i kulture. Zatim je govorio o Europi, njezinim vrijednostima i duhu. U tom kontekstu, pozdravio je činjenicu da će se 2019. godine u Bosni i Hercegovini održati Zimske olimpijske igre mladeži (EYOF), čime će se, 24 godine nakon završetka rata i 35 godina nakon održavanja 14. zimskih olimpijskih igara, u BiH vratiti olimpijski duh koji je blizak europskom. Za Europu smatra da predstavlja ujedinjenje energije i talenta, mogućnost da se živi i radi zajedno te zahtijeva da se gleda dalje od kulturnih ili jezičnih različitosti, da se nađe harmonična koegzistencija. Govoreći o europskom putu BiH, Juncker je upozorio da je riječ o zahtjevnom i napornom putu koji traži strpljenje i volju, a u slučaju Bosne i Hercegovine potrebno je premostiti razdore i razlike i osigurati da Bosna i Hercegovina govorи jednim glasom. U fokusu zahtjevnih reformi

moraju biti potrebe građana za boljim i pravednijim uvjetima života, mogućnostima zapošljavanja, kvalitetnim obrazovanjem, zdravstvom, pristupom novim tehnologijama, kao i potreba da žive u sigurnom okruženju. U nastavku, Juncker je poručio da "vladavina prava nije opcija nego obveza u EU", te da će na putu prema EU, Bosna i Hercegovina morati uspostaviti punu vladavinu prava, zatim, da će poštovati i provoditi odluke sudova, iskorijeniti organizirani kriminal i korupciju, kao i riješiti sve sporove sa susjedima, uključujući i teritorijalne.

Upozoravajući na to da je nacionalizam otrov i da je u suprotnosti s europskim vrijednostima, Juncker je pozvao na stalnu borbu protiv netolerancije, rasizma i ksenofobije, kao i na obranu prava drugih i drugačijih. Na koncu, poručio je da upravljati zajednički znači tražiti kompromis te da se ne može graditi budućnost ako građani nisu u središtu političkog djelovanja. Pozvao je političare u BiH da ujedine energiju i osnaže koordinaciju, jer otvorena demokracija ne postoji bez kompromisa i smisla za suradnju.

Predsjednik Europske komisije razgovarao s članovima kolegija obaju domova PSBiH

Predsjedateljica Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto, predsjedatelj Doma naroda PSBiH Ognjen Tadić i njihovi zamjenici Mladen Bosić, Šefik Džaferović, Safet Softić i Bariša Čolak razgovarali su 28. veljače 2018. godine s predsjednikom Europske komisije Jean-Claudeom Junckerom o nastavku procesa europskih integracija naše zemlje. Tijekom susreta, kome su nazočili i europski povjerenik za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn i voditelj Delegacije i posebni izaslanik EU u BiH Lars Gunnar Wigemark, Juncker je uputio apel najvišim dužnosnicima PSBiH da se do svibnja ove godine pronađe kompromis u svezi sa izmjenama

Izbornog zakona BiH. Juncker je ukazao i na činjenicu da nije profunkcionirao Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje između PSBiH i Europskog parlamenta (POSP) te naglasio da je za oba parlementa bitno da se riješi to pitanje.

Izražavajući zadovoljstvo zbog posjeta predsjednika Junckera i ocjenjujući da njegov posjet i predavanje odgovora na Upitnik Europske komisije predstavljaju ozbiljan iskorak naše zemlje na putu k EU, članovi rukovodstva obaju domova PSBiH naglasili su privrženost Bosne i Hercegovine načelima i ciljevima EU, kao i odlučnost svih u BiH da naša zemlja postane dio EU.

Na ceremoniji u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine Junckeru uručeni odgovori na Upitnik Europske komisije

Predsjedatelj Predsjedništva Bosne i Hercegovine Dragan Čović i predsjedatelj Vijeća ministara BiH Denis Zvizdić na službenoj ceremoniji u Sarajevu 28. veljače 2018. godine uručili su predsjedniku Europske komisije Jean-Claudeu Junckeru odgovore na Upitnik Europske komisije za pripremu mišljenja o zahtjevu BiH za članstvo u Europskoj uniji, što se prema njihovoj ocjeni, smatra bitnim korakom u procesu približavanja BiH članstvu u Europskoj uniji.

Da podsjetimo, Europska komisija je dostavila Upitnik Bosni i Hercegovini 9. prosinca 2016. godine. Upitnik Europske komisije je analitički instrument politike proširenja EU koji Europska komisija koristi kako bi ocijenila spremnost države koja je podnijela zahtjev za članstvo da stekne status kandidata i otvoriti pregovore o pristupanju sa EU. Upitnik je sadržavao detaljnju listu od 3 242 pitanja koja su svojom strukturu pratila strukturu kriterija za članstvo u EU, s ciljem da se kroz odgovore napravi sveobuhvatan uvid u politički, pravni, društveni, ekonomski i administrativni sustav Bosne i Hercegovine te ocijeni njezina kompatibilnost sa sustavom i vrijednostima koje egzistiraju u EU i državama članicama EU.

Prilikom predaje odgovora na Upitnik, Čović je naglasio da je odgovaranjem na Upitnik urađen ogroman posao za koji je bilo potrebno oko 14 mjeseci, ali uz uvažavanje uvjeta djelovanja u BiH, jer je prvi nekoliko mjeseci utrošeno kako bi se uspostavilo funkcioniranje mehanizma koordinacije. Zahvalio se predsjedniku Europske komisije i ostalim prijateljima BiH u Europskoj uniji na potpori te izrazio uvjerenje da BiH može dostići zemlje koje su sada ispred nje na putu prema EU. Izrazio je nadu da klima uoči parlamentarnih izbora neće zaustaviti, nego ubrzati aktivnosti za dobivanje kandidatskog statusa.

Predsjednik Europske komisije u svom obraćanju je istakao da je ovo bio stres-test. Nije mogao precizirati nadnevak kada će zemlja postati kandidat, ipak, smatra da je bit važnija od nadnevka.

Odgovori sadrže ukupno 20 037 stranica materijala, uključujući i 1 115 zakona i drugih akata koji su priloženi uz ove odgovore. Na usuglašavanju odgovora, u okviru uspostavljenog mehanizma koordinacije, radilo je više od 1 300 predstavnika institucija na različitim razinama vlasti u BiH. Uz odgovore institucija u BiH prevedeno je i priloženo 170 odgovora nevladinih organizacija, kao i 5 347 odgovora građana BiH, koji su imali mogućnost da izravno odgovore na 35 pitanja.

Nakon što analizira odgovore, Europska komisija može dostaviti dodatna pitanja u svrhu pojašnjavanja dostavljenih odgovora ili dobivanja informacija o novim spoznajama. Broj dodatnih pitanja ovisi od sadržaja odgovora na prvobitno dostavljena pitanja, razine detalja koji su bili sadržani u odgovorima, obujmu nedostajućih informacija i sl. Nalazi do kojih Europska komisija dođe prilikom analize odgovora i eventualnih dodatnih odgovora na pitanja iz Upitnika bit će sadržani u mišljenju o zahtjevu za članstvo čiji je ključni sadržaj preporuka Europske komisije Vijeću EU o dodjeljivanju statusa kandidata državi koja je podnijela zahtjev za članstvo te otvaranju pregovora.

U Banjoj Luci održana ministarska konferencija "Zapadni Balkan i članstvo u EU" Čvrsto opredjeljenje za ubrzanje europskog puta

Predstavnici parlamenta u BiH usuglasili su se tijekom konferencije da će u procesu europskih integracija najteži posao biti usklađivanje zakonodavstva, kako bi se stvorio pravni okvir za borbu protiv kriminala i korupcije.

Bosna i Hercegovina bi 2025. godine mogla postati članica Europske unije, možda čak i prije, ali pod uvjetom da do tada ispuni preostale uvjete. To je na međunarodnoj ministarskoj konferenciji "Zapadni Balkan i članstvo u EU: Jača regionalna suradnja s ciljem brzeg procesa europskih integracija", koju je organiziralo Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, održanoj 23. veljače 2018. godine u Banjoj Luci, poručio član Europskog parlamenta i izvjestitelj za BiH Cristian Dan Preda.

Konferenciji su nazočili član Predsjedništva BiH Mladen Ivanić, ministar vanjskih poslova BiH Igor Crnadak, član Europskog parlamenta i izvjestitelj za BiH Cristian Dan Preda, ministar vanjskih poslova Mađarske Peter Szijjarto, ministrica za europske integracije Srbije Jadranka Joksimović, prvi zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Mladen Bosić, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović, predsjednik Zajedničkog povjerenstva za europske integracije Parlamentarne skupštine BiH Nikola Lovrinović, u svojstvu predsjednika Povjerenstva za europske integracije Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić, predsjednik Odbora za europske integracije Narodne skupštine Republike Srpske Branislav Borenović, ravnatelj Direkcije za europske integracije BiH Edin Dilberović te veleposlanici zemalja članica EU u BiH, ostale uzvanice i gosti.

U uvodnom obraćanju na otvaranju konferencije Mladen Ivanić rekao je da BiH ima šansu pridružiti se EU i od tuzemnih snaga ovisi koliko će zemlja uspjeti ispuniti obveze na planu eurointegracija. Dodao je da je europski put jedan od najbitnijih preduvjeta za stabilnost, mir i ekonomski razvitak BiH i regije.

Igor Crnadak naglasio je da BiH želi ubrzati europski put, uz pomoć partnera u EU i regiji.

U okviru sesije o ulozi parlamenta u procesu europskih integracija, Mladen Bosić je istakao da sve zemlje Zapadnog Balkana žele u EU, ali da se to ne događa želenom brzinom.

Nedeljko Čubrilović je naglasio da je Republika Srpska opredjeljenja za što brži ulazak zemlje u EU te da Strategija EU o proširenju pruža zemljama Zapadnog Balkana jasniju perspektivu, ali i ukazuje na brojne izazove i teškoće u integracijskom procesu.

Edin Mušić je, također, pozdravio novu Strategiju EU za Balkan i rekao da će pristupanje EU ovisiti od same BiH, ali i Europe. Branislav Borenović je rekao da je bitno što su sve parlamentarne stranke formalno za europske integracije i što je o tome postignut konsenzus.

Usvojena Strategija Europske unije za Zapadni Balkan

Na prijedlog Europske komisije, 6. veljače 2018. godine Europski parlament usvojio je Strategiju za Zapadni Balkan. Predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker izjavio je prilikom predstavljanja dokumenta europskim parlamentarcima da "ulaganje u stabilnost i prosperitet Zapadnog Balkana znači ulaganje u sigurnost i budućnost Unije". Povjerenik za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn rekao je da je "Zapadni Balkan već sad enk lava okružena Europskom unijom". Strategijom je de facto potvrđena europska budućnost regije jer bi, kako se navodi, do 2025. godine Europska unija mogla da ima veći broj članica, ali će brzina napredovanja na tom putu ovisiti o zaslugama i konkretnim rezultatima svake zemlje pojedinačno.

Za Bosnu i Hercegovinu u Strategiji se navodi da će Komisija početi pripremu mišljenja o zahtjevu za članstvo nakon što dobije sveobuhvatne i potpune odgovore na Upitnik. Uz stalne napore i angažman, Bosna i Hercegovina mogla bi postati kandidatkinjom za članstvo.

U Strategiji se ističe da perspektiva proširenja mora biti praćena stvarnim naporima i reformama u zemljama Zapadnog Balkana. Razmatrajući napredak svake pojedinačne zemlje aspirantice za članstvo, u Strategiji se navodi da su pregovori s Crnom Gorom i Srbijom uvelike u tijeku te bi one mogle biti potencijalno spremne za članstvo do 2025. godine. Napominje se da su za taj cilj potrebiti jaka politička volja, provođenje održivih reformi i rješavanje sporova sa susjedima. Ovaj se scenarij smatra izuzetno ambicioznim jer, kako se ističe, pridruživanje EU daleko je više od tehničkog procesa. Pozivaju se sve zemlje Zapadnog Balkana da hitno udvostruče napore na provođenju reformi koje će omogućiti političku, gospodarsku i društvenu preobrazbu. U Strategiji se nadalje navodi da je Europska komisija spremna pripremiti preporeke za otvaranje pregovora o pristupanju s Albanijom i BiH s Jugoslavenskom Republikom Makednjom, a na osnovi ispunjenih uvjeta. U nastavku se navodi da bi, uz trajne napore i angažiranje, Bosna i Hercegovina mogla postati kandidatkinjom za pristupanje. Za Kosovo* se kaže da ima mogućnost napredovanja primjenom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Svakodnevni život na Zapadnom Balkanu trebalo bi postupno približiti životnom standardu u EU, a građanima omogućiti da žive u prosperitetnim zemljama u kojima je vladavina prava izražena, a korupcija iskorijenjena.

Dodaje se kako je nužno da zemlje Zapadnog Balkana provedu reforme u ključnim područjima kao što su vladavina prava, temeljna prava i upravljanje. Pravosuđe mora biti neovisno i učinkovito. Borba protiv korupcije i organiziranog kriminala mora polučiti stvarne rezultate, a funkcioniranje demokratskih institucija mora biti unaprijeđeno. Reforma javne uprave treba doprinijeti kvaliteti i odgovornosti, kao i depolitizaciji i transparentnosti državne službe. U Strategiji se ukazuje na sindrom "zarobljenih država" zbog veza s organiziranim kriminalom i korupcijom na svim razinama vlasti i uprave, kao i na veliku isprepletenu javnih i privatnih interesa, što pojačava dojam nekažnjivosti i nejednakosti.

Ekonomski reforme moraju biti energično provedene i usmjerene k oticanju strukturalnih slabosti, povećanju konkurentnosti gospodarstva

i smanjenju stope nezaposlenosti. U Strategiji se konstatira da su veliki dijelovi gospodarstava u regiji nekonkurentni uz prevelik i neopravdan politički utjecaj, kao i nedovoljno razvijen privatni sektor. I na kraju, no ne manje bitno, navodi se da se sve države moraju posvetiti nadilaženju tereta prošlosti, uz rješavanje otvorenih pitanja prije prijema u EU, a to se naročito odnosi na probleme gledi granica.

Europska unija najavljuje intenzivnije angažiranje u odnosu na Zapadni Balkan, fokusirajući se na područja od zajedničkog interesa kao što su: pravosuđe i unutarnji poslovi, uključujući sigurnost i borbu protiv organiziranog kriminala, gospodarstvo i jedinstveno tržište, energetika, transport i digitalna politika, socijalna politika, obrazovanje, istraživanje i inovacije, te vanjski poslovi i obrana. Europska komisija predviđa pripremu akcijskog plana za podršku preoblikovanju Zapadnog Balkana kao prilog Strategiji. Suradnja u ovim područjima bit će realizirana većim sudjelovanjem Zapadnog Balkana u neformalnim sastancima Vijeća i redovitim kontaktima na ministarskoj razini. Europska komisija uključiti će predstavnike zemalja Zapadnog Balkana u rad tehničkih odbora i radnih skupina Komisije. Nakon sastanka na vrhu Zapadnog Balkana u Sofiji u svibnju 2018. godine, planira se nastavak komunikacije čelnih ljudi EU s kolegama iz Zapadnog Balkana.

Jačanje podrške vladavini prava ostvarivat će se procjenom stanja, izradom detaljnih akcijskih planova i angažiranjem savjetodavnih misija na cijelom Zapadnom Balkanu. Ciljevi ove inicijative su praćenje provedbe zakona, učinkovitost pravosuđa i postizanje konkretnih rezultata u svim područjima.

Europska unija angažirat će se u strateškoj i operativnoj suradnji sa zemljama Zapadnog Balkana u području sigurnosti. U Strategiji se navodi da je za efektivno i učinkovito rješavanje postojećih prijetnji vezanih za sigurnost i terorizam bitna suradnja relevantnih agencija. Potrebno je unaprijediti suradnju i u području migracija i upravljanja granicama.

Podrška društveno-ekonomskom razvitku bit će osigurana nizom mjera koje pridonose ekonomskom upravljanju i strukturnim reformama za povećanje konkurenčnosti. Putem investicijskog okvira za Zapadni Balkan, radit će se na povezivanju regije sredstvima bilateralnih donatora i međunarodnih finansijskih institucija.

U pogledu energetske politike, u Strategiji se navodi da će se raditi na završnoj uspostavi regionalnog tržišta električne energije na Zapadnom Balkanu, koje će biti integrirano u unutarnje tržište električne energije EU. Europska komisija namjerava pokrenuti digitalni program za Zapadni Balkan, koji će uključivati plan za smanjenje troškova roaminga. Europska unija osigurat će podršku za postavljanje širokopojasnog interneta unutar Zapadnog Balkana, te za daljnji razvoj digitalnog društva.

Europska komisija nastaviti će pružati podršku pomirenju i dobrosusjedskim odnosima na polju obrazovanja, kulture, mladih i sporta.

Najavljuje se da će finansijska prepristupna pomoć (IPA) biti uvjetovana ostvarenim napretkom u provođenju temeljnih reformi i razvojem dobrosusjedskih odnosa.

*Oznaka ne dovodi u pitanje stajališta o statusu i sukladna je Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999 i Mišljenju Međunarodnog suda pravde o proglašenju neovisnosti Kosova

Europska perspektiva Zapadnog Balkana jedan od ključnih prioriteta bugarskog predsjedanja EU

Početkom siječnja Bugarska je prvi put preuzela rotirajuće šestomjesečno predsjedanje Vijećem Europske unije, desetljeće nakon što je postala zemlja članica EU. Na ceremoniji organiziranoj u Sofiji tim povodom, predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker rekao je da se bugarsko predsjedanje EU događa u ključnom trenutku kada postoji niz inicijativa za određivanje budućnosti Unije. Istom prigodom, predsjednik Europskog parlamenta Antonio Tajani istakao je da svi zajedno trebaju prevladati izazove i graditi Europu spremnu za budućnost.

Moto bugarskog predsjedanja je "U jedinstvu je naša snaga", što je ujedno i moto na grbu Republike Bugarske. Bugarska ministrica zadužena za predsjedanje Europskom unijom Lilyana Pavlova izjavila je da će Bugarska tijekom svog predsjedanja organizirati blizu 460 sastanaka, susreta i kulturnih događaja.

Po ustaljenoj praksi, zemlja koja predsjeda Unijom definirala je nekoliko prioriteta koji će biti u fokusu šestomjesečnog predsjedanja. Bugarska je izdvojila četiri glavna prioriteta, a to su budućnost Europe i mladež, ekonomski rast i socijalna kohezija, europska perspektiva i povezanost Zapadnog Balkana, sigurnost i stabilnost te digitalna ekonomija.

Prioritet koji nas najviše interesira je europska perspektiva Zapadnog Balkana i njegovo povezivanje. Visoki dužnosnici Unije i ovom prilikom su ponovili da mir, stabilnost i budućnost Europe ovise od zemalja Zapadnog Balkana te da europski projekt neće biti potpun bez ovih zemalja. U Programu predsjedanja se navodi: "Kada govorimo o ujedinjenjoj Europi, ne smijemo zaboraviti da je Zapadnom Balkanu potrebna jasna europska perspektiva i povezanost među zemljama te regije, kao i sa zemljama članicama EU. Aspiracija bugarskog predsjedanja je postizanje jasnog akcijskog plana sa svakom od tih zemalja, ne stvaranjem nerealnih očekivanja, već kroz konkretne korake". Dalje se navodi da je cilj digitalno i obrazovno povezivanje zemalja Zapadnog Balkana, kao i povezivanje u oblastima prometa i energetike. Kao prvi korak prema tom cilju, najavljen je samit EU – Zapadni Balkan u mjesecu svibnju u Sofiji. U tom smjeru ide i inicijativa bugarske povjerenice za digitalno društvo Marije Gabrijel koja će na samitu objaviti plan za postupno ukidanje roaminga između EU i zemalja Zapadnog Balkana.

Osvrćući se na Zapadni Balkan kao jedan od glavnih prioriteta predsjedanja, Donald Tusk, predsjednik Europskog vijeća, rekao je sljedeće: "Povijest Balkana dramatičnija je i zanimljivija nego scenarij za "Igre prijestolja", čak i ako u njoj nema zmajeva. Svi bismo željeli da sadašnjost i budućnost Balkana manje podsjeća na dramatične scenarije. Stabilnost, sigurnost i prosperitet su ono što ljudi cijele ove regije zaslužuju. I svrha Europske unije je da im pomogne da taj scenarij postane stvarnost."

Izuzev toga, u programu predsjedanja navodi se da su ekonomski rast i socijalna kohezija ključni za budućnost Europe i da je bitno da ekonomije članica nastave rasti. Pored dobrih ekonomskih rezultata, kao što su otvaranje novih radnih mesta, rast investicija i jačanje javnih financija, najveći izazovi ostaju visoke razine zaduženosti i slabu povećanje plaća. Nadalje, Bugarska se zalaže da sve zemlje EU sudjeluju u debati o reformi zone eura, bez obzira na to jesu li u zoni ili ne. U pogledu sigurnosti i migracijske politike, bugarsko predsjedanje ističe potrebu postizanja konsenzusa i poziva na zajedničke napore. Radit će se na dugoročnim i poštenim rješenjima u domenu politike azila, djelotvornim politikama za povratak migranata i mjerama koje će tretirati izvor migracija. Ističe se da je europskim građanima potrebna sigurnost, jer bez nje europske vrijednosti nemaju smisla. Zato će se dalje raditi na jačanju kontrole granica, razmjeni informacija i prevenciji.

Prioritet bugarskog predsjedanja EU bit će i jedinstveno digitalno tržište, pristup inovacijama, uspostavljanje sveze između obrazovanja i potreba tržišta rada. Elektronička komunikacija, osiguranje prekograničnih usluga, posebno malim i srednjim poduzećima, zaštita autorskih prava i cyber sigurnost samo su neke od oblasti kojima će se posvetiti posebna pozornost. U fokusu svih aktivnosti bit će mladi ljudi kojima treba dati mogućnost da se obrazuju i razvijaju. Ističe se da su IKT "conditio sine qua non" i treba ih uvesti na sve razine obrazovnog sustava.

Poslije Bugarske, od 1. srpnja 2018. godine, predsjedanje EU preuzima Austrija. Zatim će se do konca prosinca 2020. godine, po načelu rotacije, smjenjivati Rumunjska, Finska, Hrvatska i Njemačka.

Europska perspektiva država Zapadnog Balkana u fokusu Interparlamentarne konferencije o zajedničkoj vanjskoj, sigurnosnoj i obrambenoj politici EU

Na Interparlamentarnoj konferenciji o zajedničkoj vanjskoj, sigurnosnoj i obrambenoj politici Europske unije, koja je, u okviru parlamentarne dimenzije šestomjesečnog predsjedanja Bugarske Vijećem EU, održana od 15. do 17. veljače 2018. u Sofiji, najviše pozornosti posvećeno je procesu proširenja EU i europskoj perspektivi država Zapadnog Balkana nakon usvajanja Strategije EU za ovu regiju. Predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH Sifet Podžić sudjelovao je u radu ovog dvodnevног skupa.

Sudionicima konferencije obratili su se predsjednica Narodne skupštine Bugarske Tsveta Karayancheva, predsjedateljica Povjerenstva za vanjske poslove Narodne skupštine Bugarske Dzhema Grozdanova i predsjedatelj Odbora za vanjske poslove Europskog parlamenta David McAllister. U uvodnim obraćanjima naglašeno je da su najviši prioriteti bugarskog predsjedanja predan rad i potpora europskoj perspektivi država Zapadnog Balkana.

U okviru sesije o prioritetima i strategijama europske vanjske, sigurnosne i obrambene politike, parlamentarcima u Sofiji obratila se i visoka predstavnica EU za vanjske poslove i sigurnost Federica Mogherini.

Izuzev diskusije o realizaciji Strategije EU za države Zapadnog Balkana, na Konferenciji se razgovaralo i o jačanju suradnje EU i NATO-a, razvoju vojnih kapaciteta EU, situaciji u zemljama regije Crnog mora, kao i o temi pod nazivom "EU kao globalni igrač godinu dana nakon potpisivanja Rimske deklaracije".

Sudionici 13. konferencije COSAP-a pozdravili prioritete bugarskog predsjedanja Vijećem EU

Predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za europske integracije Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Nikola Lovrinović sudjelovao je na 13. konferenciji parlamentarnih povjerenstava za europske integracije država obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Ju-goistočne Europe (COSAP), koja je 26. veljače 2018. održana u Skopju. Tijekom zasjedanja, pozdravljeno je donošenje Strategije Europske komisije o kredibilnoj europskoj perspektivi država Zapadnog Balkana i pojačani angažman Europske unije na ispunjavanju Strategije. Naglašena je i potpuna suglasnost s procjenama sadržanim u Strategiji Europske komisije te je, s tim u vezi, naglašeno da se Strategijom podržava politika proširenja kao dugoročni i strateški koncept u Europi i regiji, koji treba doprinijeti zajedničkim koristima u smislu mira, sigurnosti i prosperiteta u Europi. Pozitivnim je ocijenjen i novi pristup Strategije kao dokumenta koji postavlja obveze, ne samo za zemlje kandidate već i za EU.

Sudionici su pozdravili prioritete bugarskog predsjedanja Vijećem EU u prvoj polovici ove godine, posebno u dijelu koji se odnosi na perspektivu Zapadnog Balkana kao i u dijelu koji se tiče samita čelnika država i vrla EU, posvećenog Zapadnom Balkanu koji će biti održan u svibnju ove godine.

Obraćajući se nazočnima, predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za europske integracije PSBiH Nikola Lovrinović rekao je da je naša zemlja odgovorila na pitanja iz Upitnika Europske komisije i izrazio nadu da će Bosna i Hercegovina u što skorije vrijeme dobiti mišljenje Europske komisije, a u 2018. godini dobiti status kandidata za punopravno članstvo u EU.

Jasno ističući prioritete i oblasti zajedničke pojačane suradnje, kao i

konkretnе izazove sadržane u Strategiji, a s kojim se Zapadni Balkan suočava, sudionici su istaknuli potrebu provedbe temeljnih reformi i građenja dobrosusjedskih odnosa. Kako Strategija jasno navodi da su vrata EU otvorena za daljnja pristupanja kada zemlje individualno ispune kriterije za članstvo, sudionici su pozdravili činjenicu da Europska komisija ne mijenja svoju politiku proširenja kao procesa koji je zasnovan na ispunjavanju kriterija.

Bez učinkovite kontrole proračuna nema istinske parlamentarne demokracije, poručeno je na Interparlamentarnoj konferenciji "Moć novca: proračunske nadležnosti i procedure Europskog parlamenta"

Izaslanstvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koje su činili predsjedatelj i zamjenik predsjedatelja Povjerenstva za financije i proračun Zastupničkog doma, Predrag Kožul i Salko Sokolović, te predsjedateljica i zamjenik predsjedateljice Povjerenstva za financije i proračun Doma naroda, Ljilja Zovko i Sifet Podžić, sudjelovalo je na Interparlamentarnoj konferenciji pod nazivom "Moć novca: proračunske nadležnosti i procedure Europskog parlamenta", koja je održana 26. veljače 2018. u Skopju.

Bez učinkovite kontrole proračuna, rečeno je na konferenciji, ne može se govoriti o istinskoj parlamentarnoj demokraciji. Učinkovita kontrola proračuna jamči da izvršna vlast nema preveliku moć, da se ne izdigne iznad druge dvije razine vlasti, kao i da se ne otudi od društva i građana, rečeno je na konferenciji. Ako proračun nije pod kontrolom, stvaraju se povoljniji uvjeti za korupciju, što ostavlja velike negativne posljedice na društvo u cjelini, poručeno je na konferenciji.

Sudionici konferencije upoznani su s procedurama donošenja proračuna u Europskoj uniji. Uloga Europskog parlamenta, rečeno je, posebno se ogleda u vremenskim rokovima i samom procesu donošenja proračuna EU. Veoma je bitno da se od prvog koraka, odnosno od razmatranja proračuna u nadležnom povjerenstvu, do samog usvajanja u Europskom parlamentu, strogo poštuju sva pravila i procedure u njegovom donošenju, naglašeno je na konferenciji te upozorenje da poštovanje pravila i procedura zna rezultirati i dugotrajnim razgovorima s ciljem postizanja kompromisnih rješenja.

Sudionici konferencije upoznali su se i s dokumentima koji su bitni u procesu donošenja proračuna EU, višegodišnjim finansijskim okvirom Europskog parlamenta, procedurama usvajanja proračuna u Europskom parlamentu, radom povjerenstava za proračun Europskog parlamenta i njegovim nadležnostima, kao i s kontrolom izvršenja proračuna.

Mehanizam koordinacije u procesu europskih integracija

Mnoge zemlje u Europskoj uniji imaju veoma složen ustavno-pravni sustav organizacije države što doprinosi komplikiranom procesu donošenja odluka. Može se čak govoriti o raznolikosti takvih sustava koje Europsku uniju čine veoma kompleksnom zajednicom država sa asimetričnim oblicima ustavno-pravne i administrativne organizacije. Kada tomu dodamo postojanje isključive nadležnosti institucija Europske unije za pojedina pitanja s jedne strane, te podijeljene nadležnosti s državama članicama s druge strane, onda zaista dolazimo do jednog veoma složenog sustava upravljanja. Bez obzira na takvu složenost, Europska unija je danas među vodećim političkim i ekonomskim silama na globalnoj razini. Razlog tomu leži upravo u uspostavljenim mehanizmima koji doprinose učinkovitom procesu donošenja odluka. Sustav donošenja odluka na razini Europske unije je veoma složen, ali postojanje adekvatnog mehanizma unutar sustava omogućuje da se odluke donesene pravovremeno primjenjuju i daju željene rezultate.

Bosna i Hercegovina, kao potencijalna kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji, dužna je prilagoditi svoje institucionalne kapacitete Europskoj uniji. Stoga, velika su očekivanja od Bosne i Hercegovine da u pregovorima s Europskom unjom i njezinim zemljama članicama govoriti "jednim glasom". Na taj način se omogućuje politički konsenzus oko bitnih pitanja unutar Bosne i Hercegovine.

Pristupanje Europskoj uniji je dvosmjeren proces. On podrazumijeva prijenos određenog broja vlastitih nadležnosti na razinu Europske unije, ali i preuzimanje obveza iz članstva koje se moraju primijeniti unutar zemlje. U svakom slučaju, nužno je postojanje političkog konsenzusa zato što ovaj proces svakako podrazumijeva promjenu pravnog okvira u Bosni i Hercegovini. Izuvez "jednog glasa" na političkoj razini to načelo treba primijeniti i na operativnoj razini. To je moguće sagledati kroz jednostavan primjer kontrole sigurnosti hrane koja se proizvodi u Bosni i Hercegovini i izvozi prema Europskoj uniji. Svesni činjenice složene ustavno-pravne i administrativne organizacije Bosne i Hercegovine, u kojoj postoji podjela nadležnosti između različitih razina vlasti (državna, entetska, kantonalna, Brčko distrikt), lideri Europske unije prepoznali su potrebu uspostavljanja adekvatnog mehanizma koordinacije u procesu europskih integraci-

ja. Ovakav mehanizam treba služiti poštovanju dva jednakobitna načela: poštovanje ustavne nadležnosti različitih razina vlasti, kao i načela istupanja "jednim glasom". Izuvez toga, ovakav mehanizam koordinacije upravo odražava stečevinu upravljanja kakva postoji unutar Europske unije.

Nakon višemjesečnih usuglašavanja na političkoj i operativnoj razini, odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine iz kolovoza 2016. godine, uspostavljen je mehanizam koordinacije u procesu europskih integracija, u koji su uključene sve razine vlasti: državne, entetske, kantonalne, Brčko distrikt. Ovom odlukom definiraju se institucionalni i operativni sustav i način ostvarivanja koordinacije institucija na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini na provedbi aktivnosti u svezi s procesom integriranja Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, te zajednička tijela u okviru sustava koordinacije, njihov sastav, nadležnosti i međusobni odnosi. Ovaj mehanizam je omogućio okomitu koordinaciju različitih razina vlasti, ali ujedno i potaknuo uspostavljanje mehanizama vodoravne koordinacije na određenoj razini vlasti. Kako bi se uvažila potreba usuglašavanja na političkoj i operativnoj razini, formirana su različita tijela, kao što su Kolegij za europske integracije (najviše političko tijelo na razini premijera), ministarske konferencije (političko tijelo na razini resornih ministara), povjerenstvo za europske integracije (nadležna ministarstva i tijela za oblast europskih integracija) te radne skupine (nadležna tijela uprave iz pojedinačnih sektora).

Uspostavljanje mehanizma koordinacije se dogodilo u pravi trenutak, u razdoblju kada je dostavljen Upitnik Europske komisije Bosni i Hercegovini. Upravo prvi zadatak uspostavljene strukture za koordinaciju bio je usuglašavanje zajedničkih odgovora na pitanja iz Upitnika, a koja su velikim dijelom u nadležnosti nižih razina vlasti. Iako je proces pripreme odgovora na pitanja iz Upitnika u Bosni i Hercegovini tečao dulje nego u drugim zemljama Zapadnog Balkana, taj proces bi bez uspostavljenog mehanizma koordinacije bio mnogo kompleksniji. Stoga, može se izvesti zaključak da je mehanizam koordinacije u procesu europskih integracija već proizveo svoje prve rezultate kroz pripremu odgovora na Upitnik Europske komisije.

Mehanizam koordinacije imat će značajnu ulogu i u idućim koracima pristupanja Bosne i Hercegovine zajednici europskih zemalja. Nakon što se postigne status kandidata i otponučni pregovori po pojedinačnim poglavljima pravne stečevine Europske unije, mehanizam koordinacije imat će posebnu ulogu u određivanju zajedničkog stajališta Bosne i Hercegovine iz oblasti koje su nadležnost nižih razina vlasti.

Svečanom ceremonijom završen Twinning light projekt "Potpora administrativnim strukturama za poslove integracija u EU parlamenta u BiH"

U Parlamentarnoj skupštini BiH 15. prosinca 2017. održana je svečana ceremonija obilježavanja završetka Twinning light projekta "Potpora administrativnim strukturama za poslove integracija u Europsku uniju parlamenta u Bosni i Hercegovini" koji je financirala EU, a zajedno s parlamentima u BiH provodila Narodna skupština Mađarske.

Sudionicima ovog skupa obratili su se predsjedateljica Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto, zamjenik predsjedatelja Doma naroda PSBiH Safet Softić, predsjedateljica Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Lidija Bradara, predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović i predsjednik Skupštine Brčko distrikta BiH Esed Kadrić.

O projektu i njegovoj implementaciji govorili su i dopredsjednik Narodne skupštine Mađarske István Jakab, zatim, u ime Delegacije EU u Bosni i Hercegovini, voditelj Sekcije za politička i ekonomska pitanja Jan Snaidauf, dok je rezultate Twinning light projekta prezentirao rukovoditelj projekta Zoltán Horváth.

Tijekom izlaganja članovi rukovodstava parlamenta u BiH potvrđili su svoju opredijeljenost za jačanje uloge i učinkovitosti svojih parlamenta u prepristupnom i pristupnom procesu te se obvezali na reviziju i implementaciju ranije usvojenih akcijskih planova parlamenta u procesu europskih integracija.

U okviru prezentacije rezultata ovog osmomjesečnog projekta s proračunom od 250 000 eura, predstavljen je i prvi broj Biltena o europskim integracijama, koji su zajednički pripremila četiri parlamenta u BiH. Inače, izdavanje ove informativne publikacije, prve ovakve vrste kada su u pitanju institucije u BiH, temelji se na Protokolu o izdavanju zajedničkog biltena o europskim integracijama parlamenta u BiH, koji su potpisala rukovodstva tajništva parlamenta u BiH u listopadu 2017. godine.

Izuvez toga, s ciljem jačanja uloge kantonalnih skupština u Federaciji Bosne i Hercegovine u procesu europskih integracija, u okviru Twinning light projekta izvršena je procjena potreba u kojoj su identificirani budući koraci za uspostavljanje ključnih struktura i postupaka koji će omogućiti kantonalnim skupštinama da izvršavaju svoje zadatke u procesu europskih integracija. Procjenu potreba potvrdila su rukovodstva kantonalnih skupština i rukovodstvo Doma naroda FBiH na zajedničkoj konferenciji, a ona će poslužiti kao osnova za buduću finansijsku potporu kantonalnim skupštinama.

Inače, u 2018. godini planiran je nastavak potpore Europske unije parlamentima u BiH, i to kroz projekt vrijedan oko četiri milijuna eura, kojim je predviđeno opremanje parlamenta IT opremom, uspostava sustava e-zakonodavstva, kao i provedba novog twinning projekta.

Održan 10. sastanak Parlamentarnog foruma za europske integracije BiH

Predsjedatelj Zastupničkog doma Edin Mušić i predsjedateljica Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Lidija Bradara, ujedno i predsjednici povjerenstava za europske integracije Parlamenta Federacije BiH, bili su domaćini 10. sastanaka Parlamentarnog foruma za europske integracije BiH, koji je održan 11. prosinca 2017. godine. Sastanku su nazočili predsjednici povjerenstava / odbora za europske integracije zakonodavnih tijela u BiH: Parlamentarne skupštine BiH, Parlamenta Federacije BiH, Narodne skupštine Republike Srpske, Skupštine Brčko distrikta BiH, zatim predsjednici skupština kantona u Federaciji BiH, kao i predstavnici Direkcije za europske integracije BiH, Delegacije EU u BiH i Twinning light projekta čiji je cilj ojačati kapacitete zakonodavnih tijela vlasti u BiH u procesu europskih integracija.

Na sastanku su razmijenjene informacije o radu parlamentarnih povjerenstava i odbora za europske integracije, a razgovarano je i o Informaciji o aktivnostima vezanim za proces popune Upitnika Europske

Komisije. Predstavnike skupština na razini BiH, entiteta, Brčko distrikta, kao i dijela kantona o aktualnom trenutku u ovom procesu izvjestili su predstavnici Direkcije za europske integracije BiH. Predsjedatelji Mušić i Bradara, upoznali su nazočne o sudjelovanju izaslanstva BiH na 8. konferenciji predsjednika parlamenta Zapadnog Balkana koja je održana u Mađarskoj, kao i o posjetu Saboru Republike Hrvatske, s ciljem razmjene iskustava na putu prema članstvu u Europskoj uniji.

Sudionici Foruma istaknuli su bitnost ovakvih sastanaka koji podrazumijevaju kontinuiranu komunikaciju i koordinaciju zakonodavnih tijela u BiH u procesu europskih integracija. Po završetku sastanka usvojena je i Zajednička izjava u kojoj članovi Foruma pozdravljaju održavanje konferencija / okruglih stolova o temama koje se odnose na informacije vezane za europske procese i aktivnosti vezane za Upitnik Europske komisije, kao i okrugle stolove koji bi se bavili sprečavanjem govora mržnje.

Šesta godišnja konferencija tajnika radnih tijela parlamenta i skupština u Bosni i Hercegovini

U organizaciji Misije OEES-a u Bosni i Hercegovini, u hotelu Termag na Jahorini održana je 11. i 12. prosinca 2017. godine

Šesta godišnja konferencija tajnika radnih tijela parlamenta i skupština u BiH, pod nazivom "Jačanje rada parlamenta u integracijama putem snažnije koordinacije radnih tijela za europske integracije i uključivanjem građanskog društva u relevantne procese".

Sudionici konferencije razgovarali su o ulozi parlamenta u informativnim i promotivnim kampanjama o europskim integracijama i uključivanju civilnog društva u eurointegracijske procese, kao i o povećanju koordinacije povjerenstava za europske integracije radi podržavanja šire parlamentarne suradnje.

Tijekom konferencije poseban naglasak je stavljen na pozitivno iskustvo Skupštine Crne Gore u procesu pristupanja Europskoj uniji. U svezi s tim, istaknuta je bitnost adekvatnog usavršavanja, zapošljavanja novog kadra te uključivanje službenika u sve aktivnosti vezane

za proces europskih integracija.

Državni službenici su posebno bili zainteresirani za pitanja strukture radnih skupina u pregovaračkom procesu, za ulogu zakonodavnog tijela u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva, odnos predstavnika nevladinog sektora i zakonodavnog tijela te ključnih izazova u radu radnih tijela. Zajednički je ukazano na bitnost poticanja suradnje među službenicima parlamenta u regiji i jačanja koordinacije radi veće inkluzivnosti, regionalne suradnje i razmjerne najboljih praksi.

Sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost uspostavljenog SSP-om

Zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH i predsjedatelj Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH Jasmin Emrić sudjelovao je, u okviru izaslanstva Bosne i Hercegovine, u radu 2. sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost, uspostavljenog Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH, koji je održan 30. studenoga i 1. prosinca 2017. godine u Bruxellesu. Sastanak je omogućio konstruktivnu i plodnu raspravu o nizu pitanja, kao što su funkciranje pravosuđa, provedba Strategije za procesuiranje ratnih zločina, antikorupcijska politika, borba protiv organiziranog kriminala i terorizma, suradnja na provedbi zakona, sprečavanje pranja novca, pravosudna suradnja, azil i migracije, upravljanje granicom i politika viza te zaštita osnovnih ljudskih prava.

Predstavnici vlasti iz BiH dali su pregled najnovijih događanja i budućih

planova po tim pitanjima. Europska komisija je naglasila potrebu za kontinuiranim napretkom reformi te osobito naglasila da je konsolidiranje neovisnosti, odgovornosti, djelotvornosti i profesionalizma u cijelom pravosuđu od ključnog značaja za jačanje vladavine prava u zemlji. S tim u vezi, Komisija je pozvala nadležne vlasti u BiH na svim razinama, a posebno Ministarstvo pravde BiH da osiguraju djelotvornu provedbu Strategije za reformu sektora pravde. Potaknula je i Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće da čim prije provede svoj akcijski plan koji uključuje preporuke Komisije koje su dane u okviru nedavno provedenih stručnih ocjena (peer review).

Komisija je, također, naglasila bitnost ubrzavanja napora u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, posebno kada se radi o oduzimanju imovine.

Članovi kolegija obaju domova PSBiH Bosić i Softić na Samitu o Zapadnom Balkanu

Zamjenik predsjedateljice Zastupničkog doma Mladen Bosić i zamjenik predsjedateљa Doma naroda Safet Softić predvodili su izaslanstvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na Samitu pod nazivom "Zapadni Balkan na raskriju, novi izazovi, promjena dinamike" koji je održan 5. prosinca 2018. godine u Bruxellesu.

Sudionici samita najviše pozornosti u diskusijama posvetili su nagomilanim ekonomskim problemima, nezaposlenosti, sigurnosnim izazovima, korupciji i vladavini prava. Istaknuto je da politička nestabilnost, korupcija i nefunkcioniranje pravne države koče ekonomski razvitak, gospodarske aktivnosti i sprečavaju dolazak značajnijih stranih investicija u regiju Zapadnog Balkana.

Prema mišljenju sudionika, proces europskih integracija je usporen, a loša ekonomska situacija i nedostatak perspektive uzrok su masovnih migracija stanovništva, posebno mladih ljudi. Zbog toga bi, kako je rečeno, u idućem razdoblju trebalo posvetiti više pozornosti ekonomskim reformama, rješavanju nagomilanih problema, ulaganjima u infrastrukturu, zajedničkim projektima i boljoj ekonomskoj suradnji zemalja Zapadnog Balkana.

Samit posvećen Zapadnom Balkanu organizirali su Fondacija Konrad Adenauer i organizacija Prijatelji Europe.

U PSBiH održan okrugli stol o perspektivama BiH u procesu proširenja EU

Okrugli stol pod nazivom "Bosna i Hercegovina u procesu proširenja Evropske unije – odgovor na perspektivu", koji su organizirali Panoeuropska unija Bosne i Hercegovine i Zajedničko povjerenstvo za evropske integracije PSBiH, održan je 19. veljače 2018. godine u zgradi Parlamentarne skupštine BiH.

Na okruglom stolu, kojem su izuzev članova Zajedničkog povjerenstva za evropske integracije PSBiH, predstavnika Ministarstva vanjskih poslova BiH i Delegacije EU u BiH, nazočili i predstavnici diplomatskog kora, nevladinog sektora, akademske zajednice i eksperti za pitanja europskih integracija, predstavljena je Strategija EU za regiju Zapadnog Balkana te razmotreni budući odgovori institucija BiH na europsku perspektivu.

Pozdravljajući sudionike okruglog stola, predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za evropske integracije PSBiH Nikola Lovrinović izrazio je optimizam da će naša zemlja, bez obzira na različite probleme i prepreke na

europskom putu, dobiti status kandidata za ulazak u EU koncem ove ili početkom iduće godine.

Voditelj Delegacije i posebni predstavnik EU u BiH Lars-Gunnar Wigemark istakao je da je usvojenom Strategijom EU za Zapadni Balkan svim zemljama ove regije upućena jasna poruka o europskoj perspektivi i namjeri EU da podrži proces europskih integracija u svim zemljama regije te da će sve zemlje imati iste uvjete i proći isti put za ulazak u EU.

O prioritetima aktualnog bugarskog predsjedanja EU govorila je veleposlanica Republike Bugarske u BiH Avgustina Tzvetkova, koja je najavila da će se sve aktivnosti u idućem razdoblju voditi do samita EU – Zapadni Balkan, koji će se održati 17. svibnja u Sofiji. Prema njezinim riječima, vrata EU za sve zemlje Zapadnog Balkana ostaju otvorena, a nova Strategija EU predstavlja priliku za sve lidere regije da pokažu odgovornost i ubrzano rade na provedbi reformi i rješavanju međudržavnih i regionalnih problema.

Usvojen Strateški plan ruralnog razvijanja BiH za razdoblje od 2018. do 2021. godine

Strateški plan ruralnog razvijanja Bosne i Hercegovine za razdoblje od 2018. do 2021. godine – okvirni dokument, usvojen je u Parlamentarnoj skupštini BiH, čime se stvaraju uvjeti da tuzemni poljoprivredni proizvođači preko projekata dobiju milijunska sredstva iz fondova Evropske unije. Strateški plan će osigurati široki okvir koji će voditi postupnom usklađivanju poljoprivrede i ruralnog razvijanja u BiH s najboljim praksama EU. Na 56. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održanoj 31. siječnja 2018. godine, uz Strateški plan ruralnog razvijanja BiH usvojen je i Zaključak kojim se od Vijeća ministara BiH traži da do 30. lipnja 2018. godine izvijesti Dom o učincima i dosezima ove strategije. Također, usvojen je i Zaključak kojim se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH zadužuje da u roku od 60 dana proanalizira diskusiju na temu "Strateški plan ruralnog razvijanja BiH (2018. – 2021.)" te informira Dom o potrebi dopune Strategije ili ponudi njezine dopune.

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH je na 36. sjednici, održanoj 20. veljače 2018., uz Strateški plan ruralnog razvijanja Bosne i Hercegovine usvojio i zaključke u kojima od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH zahtijeva da jednom godišnje izvješće Parlamentarnu skupštinu BiH o provedbi Strateškog plana. U usvojenim zaključcima Dom naroda zahtijeva od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Direkcije za evropske integracije da osigura da se proces programiranja sredstava pomoći Evropske unije, kako u oblasti ruralnog razvijanja, tako i u realizaciji svih drugih strateških dokumenata na razini BiH, realizira u okviru usuglašenog mehanizma koordinacije procesa europskih integracija u BiH, a sukladno Odluci o sustavu koordinacije procesa europskih integracija u BiH, u dijelu koji se odnosi na programiranje sredstava pomoći Evropske unije u okviru procesa europskih integracija.

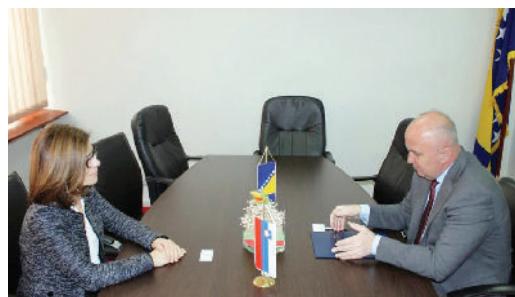

Predsjedatelji Mušić i Bradara bili nazočni ceremoniji uručenja odgovora na Upitnik i zajedničkoj sjednici obaju domova Parlamentarne skupštine BiH

Visoki dužnosnici Europske unije, predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker i europski povjerenik za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn, boravili su 28. veljače 2018. godine u službenom posjetu Bosni i Hercegovini uoči ceremonije predaje odgovora na Upitnik EK. Također, u okviru posjeta održana je i 2. zajednička sjednica obaju domova Parlamentarne skupštine BiH na kojoj se zastup-

nicima i izaslanicima obratio predsjednik EK Juncker. Ceremoniji uručenja odgovora koje su Junckeru uručili predsjedatelj Predsjedništva BiH Dragan Čović i predsjedatelj Vijeća ministara BiH Denis Zvizdić, kao i obraćanju predsjednika EK Junckera, nazočili su predsjedatelj Zastupničkog doma Edin Mušić i predsjedateljica Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Lidija Bradara.

Sastanak predsjedatelja Mušića s veleposlanicom Republike Slovenije u BiH

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić primio je u nastupni posjet 5. prosinca 2017. godine veleposlanicu Slovenije u Bosni i Hercegovini Zoricu Bukinac. Veleposlanica Bukinac je ponovila izraze svestrane potpore Republike Slovenije Bosni i Hercegovini u bilateralnim odnosima, suočavanju pitanja iz prošlosti i produbljivanju suradnje u budućnosti, a osobito kada je riječ o integracijama u Europsku uniju.

Predsjedatelj Mušić zahvalio se veleposlanici i Republici Sloveniji za pozornosti koju posvećuju Bosni i Hercegovini. "Uloga Slovenije nam je jako bitna i uvijek smo u vama osjećali prijateljstvo", istakao je Mušić.

Tijekom izrazito prijateljskog i srdačnog razgovora, razmijenjena su mišljenja o aktualnoj političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini s posebnim osvrtom na Federaciju Bosne i Hercegovine. Razgovarano je i o radu Parlamenta i Izbornom zakonu BiH.

Predsjedateljica Bradara s veleposlanicom Republike Slovenije u BiH

Predsjedateljica Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Lidija Bradara primila je u nastupni posjet 20. veljače 2018. godine veleposlanicu Republike Slovenije u BiH Zoricu Bukinac. U prijateljskom razgovoru predsjedateljica Bradara uputila je riječi dobrodošlice novoj veleposlanici Slovenije i zaželjela uspješan mandat te je upoznala s radom Doma naroda. Sugovornice su potom razmijenile mišljenja o aktualnom stanju u Federaciji BiH i Bosni i Hercegovini s posebnim naglaskom na europski put na kojem naša zemlja u Republici Sloveniji ima zagovornika, spremnog pomoći vlastitim iskustvima na putu prema članstvu u Europsku uniju i NATO.

Veleposlanica Bukinac izrazila je ovom prilikom i uvjerenje u jačanje dobre suradnje Slovenije s Federacijom BiH i Bosnom i Hercegovinom, a posebno suradnje na širem ekonomskom planu.

Povjerenstva za europske integracije u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine

Nakon završetka Twinning projekta "Jačanje uloge parlamenta u BiH u kontekstu europskih integracija" implementiranog u razdoblju 2014. – 2016. godine kolegi obaju domova Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine pravodobno su informirani o zadatcima i ciljevima koje bi ova zakonodavna institucija trebala realizirati poduzimanjem konkretnih mjera i aktivnosti na poboljšanju i promicanju javnih politika i administracijskih poslova, posebno u oblasti europskih integracija. Na političkoj razini posebno je značajna implementacija 34. Akcijskog plana za Parlament Federacije Bosne i Hercegovine za promicanje njegove uloge u kontekstu EU integracija kojom se predviđa uspostavljanje radnog tijela za pitanja uskladivanja tuzemnog zakonodavstva s EU propisima. Objavljinjem Odluke o formiranju i izboru članova u Povjerenstvo za europske integracije Doma naroda (Službene novine Federaci-

je BiH, br. 78/15 i 13/17) formalno-pravno su uspostavljena radna tijela obaju domova Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine imajući, pri tom, u vidu da je Povjerenstvo za europske integracije Zastupničkog doma formirano Zaključkom objavljenim u Službenim novinama Federacije BiH, broj 78/08. Nadležnosti ovih radnih tijela odnose se, u načelu, na razmatranje svih relevantnih pitanja koja su u svezi s europskim integracijama i njihov odnos s tijelima vlasti u BiH.

Izuvez toga, članovi povjerenstava za europske integracije obaju domova Parlamenta Federacije BiH su, istodobno, i članovi Parlamentarnog foruma za europske integracije koji predstavlja koordinacijsko tijelo zakonodavnih tijela u Bosni i Hercegovini u procesu integriranja u Europsku uniju s ciljem harmoniziranja i koordiniranja procesa uskladivanja zakonodavstva BiH s pravnom tekovinom Europske unije.

Stručne službe obaju domova Parlamenta Federacije BiH revidirale Akcijski plan

U okviru Twinning light projekta "Potpora administrativnim strukturama za poslove integracija u EU parlamenta u Bosni i Hercegovini", stručne službe obaju domova Parlamenta Federacije BiH, održale su nekoliko sastanaka tijekom prosinca sa dr. Csillom Schalbert, ekspertom projekta radi revidiranja Akcijskog plana za Parlament Federacije BiH za promicanje njegove uloge u kontekstu integracija u EU.

Inače, akcijski planovi su rezultat prvog Twinning projekta "Jačanje uloge parlamenta u BiH u kontekstu integracija u EU" koji je implementiran u razdoblju između 2014. i 2016. godine, a koje su usvojila nadležna politička tijela sva četiri parlamenta korisnika projekta. Akcijski plan za Parlament Federacije BiH sadrži 283 projektnе preporuke koje služe kao hodogram za usmjeravanje i unapređivanje aktivnosti ovog zakonodavnog tijela u procesu integracija u Europsku uniju.

Okrugli stol Odbora za europske integracije u Foči: U dijalogu s mladeži protiv govora mržnje

Odbor za europske integracije i regionalnu suradnju Narodne skupštine Republike Srpske, u suradnji s Misijom OEES-a u BiH, organizirao je u prosincu u Foči okrugli stol pod nazivom: "Dijalog Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju i mladeži na putu prema Europskoj uniji". Izuzev parlamentaraca iz Narodne skupštine Republike Srpske i Parlamen-

ta Federacije Bosne i Hercegovine, okruglom stolu su nazočili i premijer i tajnik Vlade Bosansko-podrinjskog kantona, načelnici općina i predsjednici skupština općina Foča i Rogatica, zatim predstavnici vjerskih zajednica, udruga logoraša te omladinskih organizacija civilnog društva iz Foče, Višegrada i Goražda.

Na skupu je naglašena bitnost obrazovnih institucija i obitelji te mobiliziranja mladih ljudi, podizanja svijesti i prevencije izgreda motiviranih mržnjom.

Sudionici skupa pozvali su medije da se bore protiv govora mržnje, da educiraju javnost o definiciji i primjerima govora mržnje te da naglašavaju pozitivne primjere suradnje između predstavnika Republike Srpske i Federacije BiH.

Istaknuto je da je nužno podržati rad mreža civilnog društva / koalicija za borbu protiv mržnje, kao i mreže javnih institucija koje rade u ovoj oblasti.

Na skupu je zaključeno da je potrebna konzistentna primjena relevantnih zakona i uvođenje sankcija protiv govora mržnje, osobito govora mržnje na internetu.

"Posebnu pozornost treba posvetiti govoru mržnje koji poziva na nasilje", jedan je od zaključaka skupa. Zaključeno je da je, kada je riječ o pozitivnim primjerima, potrebno posebno naglasiti pozitivne primjere međuetničke suradnje.

Predavanje o ulozi Odbora na putu prema EU

Predsjednik Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju Narodne skupštine Republike Srpske Branislav Borenović održao je prezentaciju o radu Odbora učenicima srednjih škola iz nekoliko gradova Republike Srpske.

Borenović je govorio o radu i ulozi Odbora u procesu europskih integracija, posebno nakon donošenja izmjena Poslovnika o radu Narodne skupštine Republike Srpske 2011. godine, kojim je put europskih integracija dobio ogroman i opredjeljujući parlamentaran značaj. On je obrazlagao procedure u svezi sa usklađivanjem tuzemnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije, s posebnim osvrtom na ulogu koju u tom procesu ima Odbor.

Sastanci predsjednika Čubrilovića s veleposlanicima o europskim integracijama Narodna skupština čvrsto opredijeljena za reforme i europski put

Predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović u proteklom razdoblju održao je u Banjoj Luci niz sastanaka s veleposlanicima i diplomatskim predstavnicima zemalja članica Europske unije, Sjedinjenih Američkih Država, Rusije i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske na kojima je, između ostalog, bilo riječi o nužnosti ubrzanja europskog puta zemlje.

Predsjednik Čubrilović, u razgovoru s veleposlanicom SAD u Bosni i Hercegovini Maureen Cormack, izrazio je opredijeljenost najviših institucija Republike Srpske za europske integracije. Naglasio je da Narodna skupština značajno doprinosi u donošenju i provedbi reformskih zakona koji imaju za cilj usklađivanje s pravnim nasleđem Europske unije i stvaranju uvjeta za bolji život građana.

Tijekom susreta s veleposlanikom Ruske Federacije u Bosni i Hercegovini Petrom Ivancovim, predsjednik Čubrilović je istakao da je Narodna skupština opredijeljena za poštovanje Dejtonskog mirovnog sporazuma i da donosi reformske zakone s ciljem stvaranja povoljnijeg ozračja za razvitak Republike Srpske i napredak na putu europskih integracija.

Na sastanku s veleposlanikom Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u Bosni i Hercegovini Edwardom Fergusonom, Čubrilović je istakao da je Narodna skupština pokazala jasnu opredijeljenost i odlučnost za donošenje reformskih zakona koji su nužni na putu europskih integracija.

To stajalište predsjednik Čubrilović je ponovio i u razgovoru s veleposlanicom Republike Slovenije u Bosni i Hercegovini Zoricom Bukićem, kao i tijekom susreta s generalnim konzulom Republike Hrvatske u Banjoj Luci Zlatkom Kramarićem.

Skupština usvojila revidirani Akcijski plan za unapređenje uloge u procesu integracija

Na 23. sjednici Skupštine Brčko distrikta BiH 17. siječnja 2018. godine zastupnici su razmatrali i usvojili revidirani Akcijski plan Skupštine Brčko distrikta BiH za unapređivanje njezine uloge u procesu europskih integracija. Revizija Akcijskog plana koji je usvojen u siječnju 2016. godine odnosila se na utvrđivanje novih rokova realizacije preporuka koje nisu implementirane u prethodnom razdoblju. Akcijskim planom unapređivanja uloge Skupštine Brčko distrikta BiH u procesu EU integracija definirano je 276 preporuka koje treba provesti na političkoj i administrativnoj razini.

Obrazlažući razloge i potrebu revizije Akcijskog plana Jovo Galić, voditelj Stručne službe Skupštine rekao je da je u proteklom razdoblju realiziran ograničen broj preporuka i da je kao novi rok implementacije preporuka koje nisu provedene utvrđen studeni 2018. godine. Usvojući revidirani Akcijski plan Skupština je izrazila svoju opredijeljenost da intenzivira realizaciju preporuka. Očekuje se da će tomu doprinijeti i konačno uspostavljanje EU jedinice u Skupštini Brčko distrikta BiH za koju su stvoreni formalno-pravni i finansijski preduvjeti i preostalo je da se provede procedura zapošljavanja stručnog savjetnika za europske integracije.

Povjerenstvo za europske integracije razmatralo projekte financirane donatorskim i kreditnim sredstvima

Povjerenstvo za europske integracije Skupštine Brčko distrikta BiH održalo je koncem veljače 2018. godine sjednicu kojoj su nazočili voditelji odjela Vlade Brčko distrikta BiH radi razmatranja liste projekata koji se financiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava, kao i stupnja realizacije mjera Reformske agende.

"Cilj nam je bio vidjeti status projekata koje smo započeli, kakva je

dinamika njihove realizacije kao i da se opredijelimo hoćemo li u većoj mjeri koristiti pogodnosti koje kroz različite projekte nudi međunarodna zajednica, a koje susjedne zemlje uvelike koriste", rekao je Uroš Vojnović, predsjedatelj Povjerenstva. Ocijenjeno je da već odobrena i raspoloživa sredstva treba koristiti učinkovitije i da Brčko distrikat BiH može osigurati mnogo više kvalitetnih kreditnih i bespovratnih sredstava.

Što se tiče stupnja realizacije mjera iz Reformske agende konstatirano je da u proteklom razdoblju nije postignut značajan napredak jer je od 60 mjera realizirano samo devet, oko 40 mjera je u tijeku, a 13 nije ni započeto.

"Republika Srpska i Federacija BiH su na preko 60 posto realizacije tih mjera, a mi smo tek na 14,5 posto", rekao je Vojnović, podsjećajući na odgovornost i obvezu koju je Brčko distrikat BiH preuzeo usvajanjem i potpisivanjem ovog strateškog dokumenta s jasnim opredijeljenjem za put BiH u EU.

Povjerenstvo za europske integracije obavit će ubrzo još jednu raspravu o ovoj temi, a potom će tražiti da se o ovim pitanjima raspravlja i na zasedanju Skupštine Brčko distrikta BiH.

Skupštini prezentiran Regionalni program za integrirani razvitak koridora rijeka Save i Drine

Zastupnicima Skupštine Brčko distrikta BiH 28. veljače 2018. godine prezentiran je Regionalni program za integrirani razvitak koridora rijeka Save i Drine koji je pokrenula Svjetska banka s ciljem jačanja regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu. Program obuhvaća pet zemalja Sloveniju, Hrvatsku, Srbiju, Crnu Goru i BiH. Izuzev jačanja sustava planiranja i razvitičkog sliva rijeke Save i poboljšanja njezinog plovнog puta ostavljena je mogućnost da kroz određene oblasti i prioritete ovih pet država kandidira projekte iz oblasti: monitoringa i upravljanja poplavama i obranama od poplava, zaštite životnog okoliša, prilagodbe klimatskim promjenama i ekološke revitalizacije, razvitičkog riječnog turizma, transporta i poljoprivrede.

Tijekom izlaganja pred zastupnicima Skupštine, Zora Radojević, koordinatorica projekta Svjetske banke u Uredu gradonačelnika Brčko distrikta BiH, rekla je da su navedenih pet država Zapadnog Balkana evidentirane kao zemlje koje su ograničeno koristile sredstva EU, tako da će Program težiti poboljšanju finansijskih i administrativnih kapaciteta za korištenje ovih resursa. Suradnja EU s multilateralnim agencijama za financiranje, poput Svjetske banke, osigurala bi pripremu investicijskih prijedloga zajedno s pouzdanim financiranjem.

Zastupnicima je predložena lista projekata koje su predložili odjeli i institucije Brčko distrikta BiH.

"U oblasti obrane od poplava predviđeno je osam podprojekata za čišćenje i regulaciju riječnih korita. Što se tiče transporta, predviđeni su projekti izgradnje aerodroma za male letjelice, mosta i marine na Savi, kao i autobusnog kolodvora. U oblasti komunalne infrastrukture ponuđeni su projekti sanacije i zatvaranja deponije, prikupljanje plutajućeg otpada rijekom Savom. Predviđena su i dva strateška dokumenta u okviru

tehničke potpore, a to su koncept vodoopskrbe i kanaliziranja na čitavom teritoriju Brčko distrikta, kao i studija za navodnjavanje na području Distrikta", rekla je Radojević. Zastupnici su pozdravili ovaj program i ocijenili ga kao dobru priliku.

"Smatram da je dobro da smo upoznani s ovim programom i da bi, ukoliko osiguramo sudjelovanje naših projekata, mogli riješiti brojne probleme koje imaju građani Distrikta", rekao je Uroš Vojnović, zastupnik u Skupštini i predsjedatelj Povjerenstva za europske integracije.

Razgovori predstavnika vlasti Brčko distrikta BiH i Misije Svjetske banke u BiH zakazani su za 9. ožujka 2018. godine kada će se razmatrati konkretni projekti koji će Brčko distrikat BiH kandidirati u okvir Regionalnog programa za integrirani razvitak koridora rijeka Save i Drine.

Najava događaja u svezi s EU u idućem tromjesečju

18. - 19. ožujka, 2018. godine, Sofija	Parlament Republike Bugarske u suradnji s Europolom i Europskim parlamentom organizira Drugi sastanak parlamentarne skupine za nadzor rada Europol-a. Na sastanku koji je dio parlamentarne dimenzije bugarskog predsjedanja Vijećem EU, sudjelovat će predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH Sifet Podžić.
27. ožujka 2018. godine, Bihać	Okrugli stol u svezi s otvorenim pitanjima Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) o temi "Energetska učinkovitost", u organizaciji Zajedničkog povjerenstva za europske integracije Parlamentarne skupštine BiH.
Travanj 2018. godine, Banja Luka	11. sastanak Parlamentarnog foruma za europske integracije BiH.
17. svibnja 2018. godine, Sofija	Sastanak čelnika država i vlada Europske unije s čelnicima država ili vlada zemalja Zapadnog Balkana
17. - 19. lipnja 2018. godine, Sofija	59. plenarni sastanak COSAC-a Konferencija parlamentarnih odbora za poslove Unije parlamenta EU, okuplja izaslanstva parlamenta zemalja članica EU i promatrače iz partnerskih zemalja Europske unije, a razgovara se o pitanjima iz europske agende.

Leksikon termina EU

BIRO ZA RAZMJENU INFORMACIJA O TEHNIČKOJ POMOĆI (TAIEX)

Osnovan 1995. godine kao odgovor na prijedlog sadržan u Bijeloj knjizi, ovaj instrument Europske komisije prvo bitno je imao za cilj da pomogne i informira zemlje Srednje i Istočne Europe o zakonodavstvu jedinstvenog tržišta EU, da bi od 1997. godine njime bile obuhvaćene sve države kandidati i sve pravne tekovine zajednice. TAIEX ima ključnu ulogu u procesu pružanja kratkoročne tehničke pomoći novim državama članicama i zemljama u procesu pristupanja Europskoj uniji u oblastima preuzimanja zakonodavstva Europske unije i njegovog prevođenja u tuzemni pravni sustav. U Bosni i Hercegovini TAIEX mogu koristiti članovi parlamenta i državni službenici zaposleni u parlamentima u BiH, državni službenici i zaposlenici u javnoj upravi na razini države, entiteta i Brčko distrikta; pravosudna tijela i agencije za provedbu zakona i predstavnici profesionalnih i gospodarskih udruga koje zastupaju društvene partnerne, predstavnici sindikalnih organizacija i udruge poslodavaca. Pomoći u okviru TAIEX-a se pruža putem organiziranja radionica za veće skupine zemalja korisnika po poglavljima *acquisa*; boravka stručnjaka isključivo iz neke od zemalja članica EU u pogledu davanja savjeta o preuzimanju određenog dijela pravnih akata EU u nacionalno zakonodavstvo i studijskih posjeta u trajanju od maksimalno pet dana u cilju stjecanja prakse u svezi s konkretnom primjenom nekog propisa EU.

INSTRUMENTI ZA USKLAĐIVANJE S PRAVNOM TEKOVINOM EU

Odlukom o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tekomnom Europske unije (Službeni glasnik BiH, br. 75/16 i 02/18) utvrđena je i obveza izrade instrumenata za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnim propisima EU. Dva ključna instrumenta kojim su osigurani preduvjeti za pravilno usklađivanja pravne tekovine EU s tuzemnim zakonodavstvom su Tablica usklađenosti i Izjava o usklađenosti. Tablica usklađenosti predstavlja tabični prikaz podudarnosti odredbi nacrta / prijedloga pravnih propisa sa sekundarnim izvorima prava EU, a Izjava o usklađenosti predstavlja tabični prikaz, koji izuzev podataka o usklađenosti pravnog propisa sa izvorima prava u EU, sadrži i potpis i pečat rukovoditelja tijela uprave kao obrađivača propisa kojim se potvrđuje točnost navoda u izjavi o usklađenosti.

IZVORI PRAVA EUROPSKE UNIJE

Pravo Europske unije čini skup propisa koji se dijeli u dvije skupine: primarni i sekundarni. Primarne izvore stvaraju države članice EU prilikom uređivanja međusobnih odnosa i sama EU zaključivanjem sporazuma s trećim državama i međunarodnim organizacijama. U primarne izvore ubrajamo osnovičke ugovore kojim su uređena pitanja nastanka i rada Unije; opća pravna načela, zajedničke za sve pravne poretke država članica, koji se koriste u popunjavanju pravnih praznina i utvrđivanja pravnog značenja nejasnih odredbi pozitivnog prava EU i međunarodne sporazume EU. Sekundarni izvori prava EU dijele se na obvezujuće i neobvezujuće sekundarne pravne akte. U obvezujuće sekundarne pravne akte ubrajamo: regulative koje se neposredno primjenjuju na teritoriju države članice, obvezujuće su u cijelini i odnose se na sve subjekte od tijela država članica sve do fizičkih i pravnih osoba; direktive koje su obvezujuće samo za države članice u pogledu ispunjenja određenog cilja, roka njegovog ispunjenja i rezultata koji trebaju biti postignuti uz zadržavanje specifičnosti pravnih sustava država članica i odluke kao pojedinačne administrativne akte kojim se obvezuju samo one države članice, fizičke i pravne osobe kojima su upućene. Najznačajniji neobvezujući pravni akti su preporuke i mišljenja koji predstavljaju korisne upute i smjernice u pogledu reguliranja određenih pitanja. Također, važan i nezaobilazan izvor prava EU predstavljaju i presude Suda pravde EU koje pomažu u određivanju djelokruga i načina primjene pravnih propisa EU, kao i vršenju nadzora nad primjenom komunitarnog prava EU i preciznijem definiraju njegovih pojedinih aspekata.

PEER-REVIEW MISSION (MISIJE PROCJENE STANJA)

Misije procjene stanja (*peer-review mission*) organizira Europska komisija pod pokroviteljstvom TAIEX-a kako bi analizirala stanje u državi u svezi sa razvojem i primjenom zakonodavstva i razvojem institucija u kontekstu priprema za članstvo u EU u određenoj oblasti, najčešće u okviru političkog kriterija. Europska komisija organizira ove misije nakon podnošenja zahtjeva za članstvo, radi identifikacije nedostataka koje bi trebalo otkloniti do ulaska u novu fazu procesa europskih integracija, tj. pregovora o pristupanju te poslije u tijeku pregovora. Uz ovo nalazi službenika Europske komisije su jedan od izvora informacija za pripremu mišljenja o zahtjevu za članstvo. Misije se organiziraju i u kasnijim fazama procesa pristupanja i moguće su sve do stupanja u članstvo EU.

